

Institutiones Theologicae Ad Usum Seminariorum

Simonnet, Edmond

Venetiis, 1731

Resp. 6. Numerus Angelorum maximus est, sed quantus sit est omninò
incertum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83594](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83594)

ARTICULUS VII.

Utrum specie, an numero tantum, inter se differant Angeli.

rum, vel in Filio, seu per Filium; quam expositionem non improbat S. Augustinus, sed eam est contra confirmat lib. 11. de Civ. c. 32.

His rationibus tertia additur ex Conc. Later. IV, c. Firmiter, ubi de Deo dicitur: *Qui sua omnipotentia virtute, simul ab initio temporis utramque de nihilo condidit creaturam, spiritualem & corpoream, angelicam videlicet & mundanam: ac deinde humanam, quasi communem, ex spiritu & corpore constitutam.* Ergo Deus nec ante, nec post mundum corporalem, sed una cum eo condidit Angelos ab initio temporis, & cum primum cepit aliquid extra se producere in quovis creaturarum genere. Simile argumentum sumitur ex verbis Ecclesiastici c. 18. ubi de Deo dicitur: *Qui vivit in eternum, creavit omnia simul.*

Respondent nonnulli à Scriptura & Synodo eo simul sumi non pro similitate durationis, sed pro communitate & paritate in dependentia à Deo ut Creatore. Quod, inquit, ex Scriptura manifestum est: Deus enim non uno & eodem momento, sed sex diebus fecit omnia. Sensus igitur Ecclesiastici est: Qui vivit in eternum, creavit omnia pariter; & omnia, quæ sunt, ex æquo dependent à Deo ut creatore & conservatore. Eundem autem esse Synodi sensum, non nisi gratis negabitur.

Sed contra est, quia prætermissis textu Ecclesiastici, dispar est ratio pro Lateranensi Synodo. Nam cum dicit, simul ab initio temporis angelicam & mundanam creaturam, ac deinde humanam à Deo conditam esse, videtur opponere particulam simul particulæ deinde, cui æquivaleret particulæ postea. Præterea omnino videtur tempus sumere in propria significatione: tempus autem proprie significat durationem, vel si vis, mensuram durationis rerum corporali-um. Ergo omnino videtur hic esse Lateranensis Synodi sensus: Deus angelicam & mundanam creaturam uno & eodem illo puncto, quo cepit esse tempus, seu mensuram durationis rerum corporearum, ac postea humanam naturam condidit. Sit igitur

RESPONSIO IV.

Angeli cum mundo corporeo, non ante, vel post à Deo creati sunt.

Hanc responsionem, ut patet ex dictis, sufficienter probat autoritas Scripturæ, Synodi Lateranensis, & Patrum pro eo allegatorum, quos sequuntur Magister, S. Thomas, & Scholastici communiter, quorum aliqui eam ut pertinentem ad fidem, & ab Ecclesia definitam, alii ut certam, nec sine temeritatis nota negabilem post Lateranensem Synodum, alii denique saltem ut probabiliorē defendunt.

RESPONSIO V.

Quo in loco creati fuerint Angeli, non satis constat.

Prob. Nam circa hoc nihil habemus expressè revelatum, aut ab Ecclesia definitum, aut communi Patrum consensu sancitum, & varie sunt Scholasticorum sententia. Angelos in cælo empyreo, quod supremum est, conditos fuisse, docet S. Thomas hic q. 61. ar. 4. in O. & ratio ejus est, quia *conveniens fuit quod Angeli in supremo corpore crearentur, tanquam toti nature corporee presidentes.* Sed hoc non convincit. Conditos fuisse extra cælum empyreum, docent alii, propter testimonium illud Isajæ c. 14. *In cælum conscendam, super astra Dei exaltabo solium meum.* Sed dici potest Prophetam tropicè exprimere Luciferi superbi- am. Respondet S. Thomas Prophetam loqui non de cælo aliquo corporeo, sed de cælo sanctæ Trinitatis.

RESPONSIO VI.

Numerus Angelorum maximus est, sed quantus sit est omnino incertum.

Prob. 1. pars ex Danielis c. 7. ubi de Angelis dicitur: *Millia millium ministrabant ei, & decies milles centena millia assistebant ei.*

Prob. 2. pars. Quia hoc sciri non potest nisi per revelationem. At nulla ejusmodi extat revelatio. Ergo, &c.

Angelos solo numero inter se differre, docuere Patres non pauci. Basilius lib. 3. contra Eunomium, ubi sic ait: *Angeli omnes, ut appellationis unius, sic ejusdem etiam sunt natura inter se.* Gregorius Nyss. orat. 6. contra eundem Eunomium in fine, ubi loquens de Angelis hæc habet: *Qui dicit naturarum differentias in illis à Paulo collectis nominibus (cum ait: Principatus, & Throni, & Dominationes, &c. Coloss. 1.) significari, seipsum seducit... quia aperit nominum significantia demonstrat, quod Apostolus per hæc nomina quarundam dignitatum differentias in intellectualibus virtutibus novit, non essentialium proprietates ostendit.* Gregorius Naziaz. in carmine de virginitate: *Natura, inquit, est omnibus (Angelis) una.* Cyrillus Alex. dialogo 1. de Trinitate, ubi ad hanc interrogationem, *An non similis est secundum naturam Angelus Angelo, & homo alteri homini?* respondet: *Ita planè.* Alibi tamen videtur contrarium asserere. Maximus Martyr in dialogo 1. de Trinitate, qui extat inter Athanasii opera: *Coessentialis, inquit, est, quod eandem essentia rationem recepit, ut homo ab homine nihil differt, quatenus homo est, & Angelus ab Angelo, quatenus Angelus est, & Deus à Deo nihil differt, quatenus Deus est, &c.* Sit tamen

RESPONSIO.

Utrum Angeli solo numero, an etiam specie differant, satis compertum non est.

Prob. 1. Ex S. Augustino, qui ingenuè fateretur hoc se ignorare, lib. contra Origenistas. Ejus verba notatu digna sunt. *Clamat divina Scriptura, inquit: Altiora te ne quaeris, & fortiora te ne scrutatus fueris: sed quæ tibi præcepit Dominus, illa cogita semper: ut magis in istis temeraria præsumptio, quam cauta ignoratio culpanda videatur.* Certe ait Apostolus: *Sive Sedes, sive Dominationes, sive Principatus, sive Potestates: esse itaque Sedes, Dominationes, Principatus, Potestates in caelestibus apparatus, firmissimè credo, & differre inter se aliquid indubitata fide teneo. Sed quo me contemnas, quem magnum putas esse Doctorem, quamvis ista sint, & quid inter se differant, nescio.*

2. Ex S. Damasceno lib. 2. orth. fid. c. 3. ubi sic loquitur: *Ac de essentia quidem, æquales inter se, an dispare sint (Angeli) haud quanquam compertum habemus: solus ille scit, qui eos creavit Deus, qui quæ omnia perspecta & explorata habet.*

3. Ratione: quia Deus potuit Angelos numero tantum, potuit etiam specie differentes creare. Utrum autem fecerit, neque ex Scriptura, neque ex Traditione, neque naturali discursu satis competiri potest.

ARTICULUS VIII.

De loco, motu locali, & duratione Angelorum.

RESPONSIO I.

Angeli sunt in loco.

Prob. Illud est in loco, quod est alicubi. Atqui Angeli sunt alicubi. Ergo, &c. *Prob. min.* Nam vel sunt alicubi, vel sunt ubique. Non secundum: nam solus Deus ubique esse potest, quia solus immensus est. Ergo primum. Amplius. Illud est in loco, quod ita occupat spatium aliquod finitum, ut extra illud nec sit, nec esse possit naturaliter. Atqui Angelus quilibet sic occupat spatium aliquod finitum, ut extra illud nec sit, nec possit esse naturaliter: quilibet enim Angelus finitum & limitatum habet extensionem virtuales, quia soli Deo competit extensio virtualis illimitata. Ergo, &c. Dixi virtuales, quia cum Angeli sint incorporei, non habent extensionem formalem: & si corporei essent, adedque extensio-